

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЊА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЂЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

Теодора (спази га).

Ко те шаље к мени?

Капулос.

Мој господар!

Теодора.

Збори!

Капулос.

Да упитам рече

Славног Гаридеса: Има ли што још данас
Да доврши?

Теодора.

Нема! Кажи, да је жеља
Царског посланика, да Леонтас мирно
Почива. (Капулос клања се и излази).

Ти видиш, моје пратице!

Михаило.

Верне слуге речма; јесу ли и делом?
Тихи корак то је знамење лукавства.
Верујеш ли њима?

Теодора.

Као мени самој.
Чисто злато сто пут' прекаљено.

Михаило.

Леонтас је пао —

Теодора.

Љубав, поверење, што му цар поклања,
Вреде више него властелински престо
Његовога оца. Не брине се, драги,
Да ће грчко срце нарушити верност.

Михаило.

Не ће велиш?

Теодора.

А зар ја нисам Гркиња?
Или ваљда мислиш да може Бугарска
Верније да љуби, да жртвује више
Него ја Гркиња, што жртвујем.

Михаило.

Красна

Душо! Ти си божји анђо с неба;
Што ти мени чиниш, Богу је угодно!
Ти си њему дете, а мени си душа!

(Грли је).

Душа не зна мрети. Са душом се она
Кроз векове спаја у љубави.

Теодора (гледа га).

Ти ми

Драги дајеш веру, да ћеш навек мене
Љубити?

Михаило.

Што питаш?! Ја ћу с тобом живит'
С тобом умирати!

Теодора

Ево, краљу, теби
За то моје руке, да ћу пред олтарем
И ја то изрећи што ти саде рече. (Пружа
му руку).

Михаило.

За то не одричи твоме заручнику
Рајске сласти првога пољупца. (Оће да је љуби)

Теодора (отима се).

Док Неда

Међу нама дише, сваки пољубац ти
Грли божји закон.

Михаило (јетко).

Неда! Опет Неда —

И ово ми брати Неда! (Срдито) Идем, идем,
Да ти штедим златно време; а ти журно
Дедај, да гонимо ону људску справу
Што нам очемери овај срећни часак
Горким једом.

Теодора.

Иди! По што сунце једном
Западу превали, Гаридес ће наћи
Бугарскога краља!

Михаило.

Где?

Теодора (тихо.)

У врту доле!

Онде, где се небом топли зрак сунашца
У румену купа, онде где и тица
Из зелена двора праштајућем дану
Несму шаље; где се листак с лиском грли,
Там' је згодно место и за моје срце
Што у срећи плива. Ту се лагље дише —
Зидови су хладни, немиле сведоци;
Међу њима шапут не ће да изумре,
Већ се громко враћа да нас страши. Тамо,
Тамо дођи!

Михаило (жарко.)

Тамо, свуда где је теби

Драго. С богом (Оде)!

Теодора (сама.)

„Свуда, где је теби драго!“

Разабери, Недо! Свуда где је мени
Драго! То су речи, што љубавник даје
Својој љубавници: то је цела љубав! —
А шта теби оста, јадна Недо? Ха, ха!
Ево да ти кажем: Остаде ти рака
Да закопаш твоју љубав. А ја? (Страсно.) Ја ћу
Закопати оно што за њом остане,
Закопаћу тебе, Уроша, Србију,
И то српско семе; закопаћу онде
Где не греје сунце да из нова никну!
Тако видиш, Недо, тако само уме
Грциња да љуби. Ха, ха! (Изази.)

(Диге се предњи застор.)

IV. ПОЈАВ.

Леонтас лежи на дивану. За тим **Капулос**.

Леонтас.

Да почивам, рече! — Да почивам! Где ћу
Покоја да нађем? Уморно је тело,
Ал' му не да бурно срце да почине. —
Кад болује душа, тад се покој клони,
Сведе ли се око; то сан није, то је
Прно огледало, што нам показује
Горостасне страве маштом напртане —
Та то је још грђе него и на јави! (Осврће се.)
Нема никог живог, да олакша моме
Јаду човечијим гласом. Капулосе!

Капулос (улази.)

Ко што видим, ти спокојство тражиш, го-
сподару?

Леонтас (за себе.)

То је давна укупано,
А надежда видим за њим у гроб с'лази

Верна старче видиш, Бог ми даде живот
Да с њим одужујем туђе грехе.

Капулос.

Не, не! —

Бог не кара никда: он нас само љуби.
На што и да кара? Та он знаде дивно
Да то људи радо чине.

Леонтас (брзо.)

Људи, велиш?

Људи? Ах, тако је! То су људи, право
Рече. Кад је тако, па и ми смо људи!
И цареви је ли, — и они су људи?

Капулос (злобно.)

Онда само јесу, кад карати почну.

Леонтас (горко.)

Ха, ха, онда нема у списку царева
Кој' би био нешто више од човека!

Капулос.

Тако је! Искуство све нам друго каже.
Што се ту на земљи у животу гмиже
Одгаја убиством своје тело, па и
Човек. Све се овде туђом крвљу храни.
Тако хоће неки бојжи закон.

Леонтас

Само

Што звериња мори, кад огладни. А ми?
А разумни човек?

Капулос.

Да насити врага

Прождрљивог што му вазда с душом влада
Сујету — сујету —

Леонтас.

Ха, та то је цветак

Из пацленог врта што гнусним мирисом
Слабе људе хоће да опије, — хоће —

Капулос (прекида оштро.)

Човек у пијанству дише смело; смелост
Рађа снагу; снага опет влада светом.

Леонтас.

Старче, твоје око зори у дубоко. (Кротко.)
Седе власи дично брасе ону главу
Где царује разум. (Даје му руку) Прости
плахој речи,

Што те вређа. Твоја снага избави ми
Двапут живот; твоје искуство нек буде
Снажнија обрана ојађеном срцу
Твога пријатеља.

Капулос (плачно).

Буди моме сину
Што си мени био! То су речи твога
Оца на самрти. На што више збора?

Леонтас (тронут).

Још једну услугу, па кад га сукобим
На ономе свету, слободно му реци
Да си био.

Капулос (брзо).

Збори!

Леонтас.

До мало. Сад идем
Да вечерњим зраком хладим врела прса!
Лези! (Излази)

Капулос (сам, замишљено.)

Не спава се оном који броји
Дане. А још мање ко осећа боле
Свог љубимца. — Иди, пратиће те моје
Око свуда. — Иди — с тобом иду грдни
Јади а остају мени црне слутње.
Ха, још да му казах, шта сам данас вид'о
Ох, та ваљда није! — Мора да је тако!
Па онда? Умреће! Јадни сине бедна
Оца, не буде ли мелем твоме болу —
Онда ћемо знати заједно умрети!

(Излази полако).

(Дуже се средњи застор).

(Наставиће се.)

Д И С Т И Њ И Ш.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Концертат,“ „Лек од пуница.“) Управа народног позоришта, да би позоришној публици дала прилику за уживање у инструменталној музици, а особито у реткој виртуозности на виолончелу, пристала је да припомогне уметника једном малом представом, те је с тога у уторник 4 априла приказиван „Лек од пуница.“ Ова представа, на којој је било и доста гледалаца других народности, испала је ванредно добра. Зорић и Маринковићка, Недељковић, К. Савићева и Бранија надметаху се у доброј игри. Зорић је, рекао бих, достигао врх своје уметности у свако схваћеноме Дон Клету. Желели бисмо да га даном приликом покуша представити и са озбиљне стране, у интересу питања о схватању карактера и њихова различног учина на публику, а и свога развитка. Милица Савићева беше добра, само што овај комад иште мало више аристократског држања; у осталом њојзи прикладује улога мало старије госпоје — жене из народа.

Што се тиче концерта, Ф. Клецер је оправдао онај глас, који је пред њим ишао као о уметнику на виолончелу, на велико задовољство публике. Он скромно излази пред нас, врши без афектације и разматања свој задатак, а овамо види се да му је потпуно у власти музична справа, којој он уме — у пуном смислу те речи — да измами дивне, час меке а час силне тонове, који дирају и потресају. „Словенску игру“ мораде поновити на захтевање публике. Г-ђа Клецерова је пријатна појава и изврсна декламаторка, која је својим говором умела изазвати живо признање. Ј. Милде био је веома вешт пратилац на клавиру. Б.

(Глумачки пенциони фонд.) У седници позоришног одбора, држаној 1 априла 1872 у Новом Саду, свршено је између осталог нешто, што је превећ важно по српско народно позориште. Познато је, да је г. А. Хаџић, као секретар матичин, вршио дужности привременог управитеља позоришног безилатно и да му је позоришна скупштина за лањску годину одредила награде 500 форината. Ту је суму г. А. Хаџић покљонио на оснивање глумачког пензионог фонда. По што је тим ударен темељ реченом фонду, то ће се овај сад моћи умножавати годишњим представама, процентима од глумачких плата, каквим изненадним родољубивим легатима (завештајима за случај смрти) и другим прилозима. Капитал од 6000 форината био би довољан, да осигура издржање двојице чланова, кад затреба, а што се више прикупи, тим боље. Одбор је поверио г. А. Хаџићу, да изради статут за поменути пенциони фонд, и он је то примио на се. □

П О З О Р И Ш Т Е.

* (Народно позориште у Београду.) Месеца априла представљаће се ови комади: 2. Стеван краљ босански. 5. Поштењаци. 7. Карташ. 9. Српске Цвети. 17. Зидане Раванице. 18. Црна краљица. 21. Карло XII. 23. Кућна капица. 26. Присни пријатељи. 28. Лукреција Борџија. 30. Вој на Дубљу. — Замена: Женски рат, Крштено писмо, Шоља теја.

* (Српско позоришно друштво Л. Поповића) налази се сад у Карловцу, одакле ће путовати по Далмацији чак до Котора, као што „Црногорац“ јавља.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕТЦЛАТА

ПРЕДСТАВА 53.

БРОЈ 4.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 9 АПРИЛА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРАНИ

ПРВИ ПУТ:

М А М И Ц А.

ШАЉИВА ИГРА У 3 ЧИНА, ОД Е. СИГЛИГЕТИЈЕ, ПРЕВЕДЕНА И ПОСРЂЕНА.

(Ова је шаљива игра добила од мађарске академије телекину награда од 100 дуката).

О С О Б Е :

Станићка, удовица . . .	Ј. Маринковићка.	Светозар Милић, млад адво-	
Анеа, кћи јој . . .	К. Савићева.	кат.	Недељковић.
Мита Савић, анкин муж.	Брани.	Јоза Скочић	Рашић.
Милица, сестричина ста-		Пустосват	Соколовић.
нићкина	Л. Хаџићева.	Слуга	Стенић.
Тодор Ружић, адвокат, не-		Подрум р	Пешић.
ожењен	Зорић.	Служавка.	М. Савићева.

Збива се у Пешти: први чин код Станићке, други у гостионици, трећи и код Станићке и у гостионици.

ЗА ТИМ ПО ДРУГИ ПУТ:

ШАЉИВА ИГРА У 1 РАДЊИ С ПЕВАЊЕМ, ПО ЕНГЛЕСКОМ В. Л.

О С О Б Е :

Мортон, богаташ	Суботић.	Алберт, морски капетан . . .	Рашић.
Леонора, под тотор. мортон.	Л. Хаџићева.	Џон, крчмар	Соколовић.
Урзула, кључар. { код	Ј. Поповићева	Вилим, морски лекар . . .	Пешић.
Мунго, црн. слуга } Мортон	Племенчић.		

Збива се на Куби на мортонском добру.

У уторак 11 априла: „ПОШТЕЊАЦИ.“ Шаљива игра у 4 чина, написао Баријер и Капанди, с немачког превео Ј. Хаџић. — Г. Ј. ПЛЕМЕНЧИЋ, члан народног позоришта у Београду као гост.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.